

דברים לזכרו של פרופסור עוזר שילד ז"ל

ניצה דוידוביץ

המרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון

מתוך מידעון האגודה, גיליון 37, דצמבר 2007

פרופ' עוזר שילד פרופסור אמריטוס לפסיכולוגיה ולסוציולוגיה. כיהן כמרצה באוניברסיטה העברית בירושלים, באוניברסיטת חיפה ובמכללה האקדמית יהודה ושומרון, וכמרצה אורח באוניברסיטאות ג'ונס הופקינס, קולומביה, ניו-יורק ושיקגו. מילא תפקידים בכירים בשרות הממשלתי בתחומי החינוך וההסברה, במנהל האקדמי באוניברסיטה העברית ובאוניברסיטאות חיפה ובן-גוריון. כיהן כמדען הראשי ויו"ר המועצה הפדגוגית במשרד החינוך וכחבר ויו"ר בוועדות ציבוריות ואקדמיות ארציות ובינלאומיות, בתחומי החינוך, המחקר, המדע וכן בתחומים אזרחיים ולאומיים אחרים. בעל תואר דוקטור בסוציולוגיה ובפסיכולוגיה מהאוניברסיטה העברית בירושלים. בעל שני תוארי כבוד מאוניברסיטאות בחו"ל.

לפרופ' שילד הייתה תרומה משמעותית בביוסוס ובקביעת מעמדן של המכללות כמכללות אקדמיות, במערכת ההשכלה הגבוהה בכלל ובתודעת הציבור וראשיו בפרט.

בראשית שנות השמונים פנה יגאל כהן אורגד לפרופ' עוזר שילד בבקשה להירתם לפעילות לטובת הקמתה של מכללה בשומרון. פרופ' שילד, שהיה מעורב בתהליך הקמתן של מספר אוניברסיטאות בארץ, נענה לאתגר, להקים מוסד אקדמי באזור השומרון. המטרה הייתה לפתח מכללה, כמו כל מוסד אקדמי. היה רצון לגדול ולהביא אנשים מת"א. להביא צעירים מן השפלה, המבקשים ללמוד לימודים אקדמיים. חזון פרגמטי.

בהתחלה נדמה היה שלא ניתן. מצב ההרשמה של הסטודנטים היה מזערי והעניין לא נראה בר חיות. אוכלוסיית השומרון הייתה דלילה מידי עבור המכללה החדשה. בשלהי שנות השמונים הגיעו הסטודנטים, אך קשיים רבים המשיכו ללוות את תהליך ההקמה ורוב הזמן עסקו מקימיה בהישרדות. אבל בתוך כל ה"אין" היה מי שראה את ה"יש". המכללה שבראשה עמד חוגגת בשנה זו חצי יובל להיווסדה, והפכה למרכז אוניברסיטאי.

פרופ' שילד, ששימש בראשית שנות ה-90 כנשיא המכללה, ראה במכללה זו, כמו במכללות אחרות, מוסדות, המקיימים לימודים אקדמיים, בתחילה בפיקוחה של אוניברסיטה ואח"כ כמוסדות עצמאיים, העוסקים במחקר ובהוראה.

באשר לפניה של ההשכלה הגבוהה בעתיד ציין פרופ' שילד את האפשרות של תחרות בונה בין המוסדות. כזו המקדמת את המדע. ישנם מדדים שונים ליוקרתם של מוסדות אקדמיים: תקציבי מחקר שחוקרים משיגים מקרנות תחרותיים, חברות של חברי סגל באקדמיה הלאומית למדעים, קבלת פרס ישראל ועוד.

המחקר הוא גולת הכותרת בקביעת מעמדו של מוסד אקדמי אוניברסיטאי. לדידו, תפקידו של כל מוסד אקדמי הוא ליצור, להפיץ וליישם ידע.